

Opracowanie:
Wydział Prawny Urzędu Miejskiego w Opocznie
wg stanu prawnego aktualnego na dzień 20 sierpnia 2021 r.

MŁODZIEŻOWA RADA MIEJSKA

Zgodnie z art. 5b ust.1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.

W tym celu Rada Miejska może wyrazić zgodę na utworzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej z własnej inicjatywy lub na wniosek.

I. Inicjatywa utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej

[art. 5b ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym]

Inicjatywę utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej posiada:

- 1) Rada Miejska,
- 2) Burmistrz,
- 3) podmiot reprezentujący zainteresowane środowiska, w szczególności:
 - a) organizacja pozarządowa lub podmiot określony w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057ze zm.), działające na terenie Gminy,
 - b) samorząd uczniowski lub samorząd studencki z terenu Gminy.

Wniosek w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej składany przez podmioty, o których mowa w pkt 2 i 3 jest rozpatrywany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

W przypadku, gdy wniosek złożony przez podmiot reprezentujący zainteresowane środowiska zostanie odrzucony, podmiot ten może złożyć kolejny wniosek nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia odrzucenia poprzedniego wniosku.

Młodzieżowa Rada Miejska może posiadać opiekuna, jego wyboru dokonuje Rada Miejska spośród kandydatów wskazanych przez Młodzieżową Radę Miejską.

Obsługę administracyjno-biurową Młodzieżowej Rady Miejskiej **zapewnia Urząd Miejski.**

II. Utworzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej

Rada Miejska tworzy Młodzieżową Radę Miejską w drodze uchwały i nadaje jej jednocześnie statut.

III. Statut Młodzieżowej Rady Miejskiej

[art. 5b ust. 10 ustawy o samorządzie gminnym]

Statut Młodzieżowej Rady Miejskiej powinien określać w szczególności:

- 1) zasady działania Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- 2) tryb i kryteria wyboru członków Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- 3) zasady wygaśnięcia mandatu członka Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- 4) zasady odwołania członka Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- 5) szczegółowe zasady zwrotu kosztów przejazdu związane z udziałem w posiedzeniu Młodzieżowej Rady Miejskiej oraz zasady delegowania członków Młodzieżowej Rady Miejskiej,
- 6) szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun Młodzieżowej Rady Miejskiej, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

IV. Kompetencje Młodzieżowej Rady Miejskiej

[art. 5b ust. 5-9, 11,14 ustawy o samorządzie gminnym]

Młodzieżowa Rada Miejska ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

Szczegółowe kompetencje Młodzieżowej Rady Miejskiej:

- 1) może zgłosić wniosek o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w trybie określonym w Statucie Gminy lub w odrębnej uchwale Rady,
- 2) może kierować zapytania lub wnioski w formie uchwały w sprawach dotyczących gminy,
- 3) może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją rządowych dokumentów strategicznych dotyczących polityki młodzieżowej,
- 4) opiniuje projekty uchwał dotyczące młodzieży,
- 5) bierze udział w opracowaniu i monitoruje realizację dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży,
- 6) podejmuje działania na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej,
- 7) wskazuje kandydatów na funkcję opiekuna Młodzieżowa Rada Miejska.

MIEJSKA RADA SENIORÓW

Zgodnie z art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372), gmina sprzyja solidarności międzypokoleniowej oraz tworzy warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej.

W tym celu Rada Miejska może utworzyć Miejską Radę Seniorów.

Miejska Rada Seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

W orzecznictwie sądowym wskazuje się, iż **art. 5c ust. 4** ustawy o samorządzie gminnym **zawiera zamknięty katalog osób uprawnionych do zasiadania w radzie seniorów**. Treść powołanego wyżej przepisu uniemożliwia przykładowo desygnowanie poszczególnych członków przez organ wykonawczy jako jego przedstawicieli w tej radzie. Określenie wieku uprawniającego do uczestnictwa w radzie seniorów jest niezwykle istotne, skoro zgodnie z art. 5c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym jej członkami mają być przedstawiciele osób starszych. Jak wskazał NSA w orzeczeniu z dnia 27 października 2017 r., sygn. akt II OSK 349/16, **wypełnienie dyspozycji art. 5c** ustawy o samorządzie gminnym **wymaga od rady gminy nadania pojęciu seniora konkretnego znaczenia**, albowiem brak tej regulacji w istocie uniemożliwiałby funkcjonowanie rady seniorów i naruszałby uprawnienie organu jednostki samorządu terytorialnego do powołania gminnej rady seniorów, nadania jej statutu oraz określenia trybu wyboru jej członków i zasad działania.

I. Inicjatywa utworzenia Miejskiej Rady Seniorów

[art. 5c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym]

Inicjatywę utworzenia Miejskiej Rady Seniorów posiada:

- 1) Rada Miejska,
- 2) zainteresowane środowiska.

II. Utworzenie Miejskiej Rady Seniorów

Rada Miejska, tworzy Miejską Radę Seniorów **w drodze uchwały i nadaje jej jednocześnie statut.**

III. Statut Miejskiej Rady Seniorów

[art. 5c ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym]

Statut Miejskiej Rady Seniorów powinien określać w szczególności:

- 1) tryb wyboru członków Miejskiej Rady Seniorów,
- 2) zasady działania Miejskiej Rady Seniorów,
- 3) tryb zgłaszania wniosku przez Miejską Radę Seniorów o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej.

IV. Kompetencje Miejskiej Rady Seniorów

[art. 5c ust. 3, 7 ustawy o samorządzie gminnym]

Miejska Rada Seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

W szczególności Miejska Rada Seniorów może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej.

Wyciąg z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372):

Art. 5b. [Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej; młodzieżowa rada gminy]

1. Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.
2. Rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek:
 - 1) wójta;
 - 2) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:
 - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038), działających na terenie danej gminy,
 - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danej gminy.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany przez radę gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.
4. W przypadku odrzucenia wniosku złożonego przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, kolejny wniosek może być złożony przez ten sam podmiot nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia odrzucenia poprzedniego wniosku.
5. Młodzieżowa rada gminy ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.
6. Młodzieżowa rada gminy może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut gminy lub odrębna uchwała rady gminy.
7. W sprawach dotyczących gminy młodzieżowa rada gminy może kierować zapytania lub wnioski w formie uchwały. Uchwała powinna zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego będącego jej przedmiotem oraz wynikające z niej pytania. Wójt lub osoba przez niego wyznaczona są obowiązani udzielić odpowiedzi na piśmie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały.
8. Do zadań młodzieżowej rady gminy należy w szczególności:
 - 1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
 - 2) udział w opracowaniu dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
 - 3) monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
 - 4) podejmowanie działań na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej, na zasadach określonych przez radę gminy.
9. Młodzieżowa rada gminy może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją rządowych dokumentów strategicznych dotyczących polityki młodzieżowej.

10. Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, mogą przedstawiać opinie w zakresie projektu statutu.

11. Członkowi młodzieżowej rady gminy biorącemu udział w posiedzeniach młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, a w przypadku niepełnoletniego członka młodzieżowej rady gminy - także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się, na jego wniosek, koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów, potwierdzających poniesione wydatki lub informacji o wysokości poniesionych kosztów przejazdu samochodem. Szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady gminy na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę gminy, reguluje statut młodzieżowej rady gminy.

12. Młodzieżowa rada gminy może posiadać opiekuna.

13. Statut młodzieżowej rady gminy może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

14. Wyboru opiekuna młodzieżowej rady gminy dokonuje rada gminy spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę gminy.

15. Obsługę administracyjno-biurową młodzieżowej rady gminy zapewnia urząd gminy. Koszty obsługi młodzieżowej rady gminy pokrywa urząd gminy.

Art. 5c. [Gminna rada seniorów]

1. Gmina sprzyja solidarności międzypokoleniowej oraz tworzy warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej.

2. Rada gminy, z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk, może utworzyć gminną radę seniorów.

3. Gminna rada seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

4. Gminna rada seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

5. Rada gminy, powołując gminną radę seniorów, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania, dążąc do wykorzystania potencjału działających organizacji osób starszych oraz podmiotów działających na rzecz osób starszych, a także zapewnienia sprawnego sposobu wyboru członków gminnej rady seniorów.

6. Rada gminy może w statucie jednostki pomocniczej upoważnić ją do utworzenia rady seniorów jednostki pomocniczej. Przepisy ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.

7. Gminna rada seniorów może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut gminy.